

[Margrete Auken]

nedlægge forbud mod obduktion; det er stort set kun lægefamilier, der har været klar over det. Og nu blev det helt tydeligt, at man også direkte skal have sagt nej og skal vide, at man skal sige nej. Jeg vil godt spørge ministeren, om man ikke kunne tænke sig allerede nu at indføre en aktiv oplysningspraksis i forbindelse med obduktion og transplantation.

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Som begge spørgerne har givet udtryk for, hænger dette spørgsmål sammen med den ændring af ligsynsloven, som for øjeblikket ligger til behandling i Retsudvalget, og hvori det netop foreslås, at disse samtykkeregler ændres. Det er jo det, det hele hænger sammen med.

Som de gældende regler er for øjeblikket, er det sådan, at man obducerer, medmindre der bliver nedlagt forbud mod det inden for seks timer efter dødsfaldet. Disse regler er, som det vil være bekendt, også foreslået skærpet, således at der nu decideret skal gives orientering til pårørende, der skal have mulighed for at sige med det samme, om de vil modsætte sig obduktion, og de skal som følge deraf også, hvis det drejer sig om større organer, have mulighed for at nedlægge forbud mod, at udtagning af organer til transplantation finder sted.

Jeg mener, det ville være utidigt og urimeligt at begynde at ændre noget, når dette lovforslag er forelagt Folketinget, men jeg gør altså opmærksom på, at reglerne på dette område vil blive skærpet.

Må jeg så også have lov til at tilføje, at man skal jo også have det etiske med i sine betragtninger, og når man foretager denne udtagning af organer til transplantation, er det jo med henblik på at kunne hjælpe mennesker ved at overføre nogle organer, som kan sikre dem livet. Det, der er betydningsfuldt, er, at det kan ske så hurtigt som overhovedet muligt, ellers forskertses mulighederne for at benytte bl.a. sådan noget som hornhinder i meget høj grad. Derfor skal der altså gælde ret snævre tidsgrænser, hvis det overhovedet skal have et formål.

Margrete Auken (SF):

Jeg er da helt enig med ministeren i, at der er gode grunde til at lave transplantationer. Det er jo hele miseren i transplantationslovgivningen.

Det overrasker mig imidlertid, at ministeren bruger ord som utidigt og urimeligt om at rette praksis ind efter det, vi har fået så klare tilkendegivelser om både ved førstebehandlingen af transplantationsloven i fjor og også denne gang, nemlig at tilsagnsbestemmelserne skal have et gevaldigt løft. Jeg synes egentlig, det er ganske forfærdende at få at vide her helt klart og tydeligt, at der er en velorganiseret praksis, som stadig væk henholder sig til, at man kan nøjes med – der er jo ikke tale om, at det er forbudt at informere – at respektere de familier, som i forvejen ad andre kanaler er blevet gjort bekendt med, at de selv skal sige til.

Jeg vil godt spørge ministeren til sidst: Vil det sige, at man venter, til der er gået seks timer, før man fjerner hornhinden?

Jørgen Tved (FK):

I mit spørgsmål havde jeg udtrykkelig holdt mig væk fra, om det var lovligt. Jeg spurgte, om det var i overensstemmelse med dansk moral og etik. Jeg er måske også blevet en smule rystet over den måde, ministeren har svaret på, og derfor vil jeg godt spørge én gang til: Er det moralsk rigtigt, som almindelige mennesker opfatter det, at man på nuværende tidspunkt faktisk uden at spørge kan foretage den slags fjernelse af organer, som der her er tale om?

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Som allerede nævnt kan man i dag modsætte sig obduktion. Hvis man ikke gør det inden for seks timer; er der mulighed for at obducere. Denne regel er foreslået skærpet, og det er som sagt, som retsstillingen er for øjeblikket. Det er muligt, at der er nogle hospitaler, der allerede nu informerer i højere grad, og hvis de gør det, synes jeg, det er ganske udmærket, men mine bemærkninger om, at jeg ikke finder, at vi skal drage dette ind i folketingsdebatten nu, skyldes, at der som sagt foreligger et lovforslag med ganske komplicerede regler på dette område. Derfor også mine bemærkninger om det etiske, for der er det problem at tage med i betragtning, at organerne skal bruges så hurtigt som muligt, hvis de overhovedet skal have gavnlig virkning for de patienter, hvis liv man i givet fald kan enten redde eller forbedre.

Naturligvis er det, der foregår i dag, ganske i overensstemmelse med de gældende regler, og det vil sige – det er et svar til fru Margrete Au-